

385 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

Before ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.ਜੇ

ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟਸ

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 9(ਪੀ)।

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ-ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ-ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ-ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਕਬਜ਼ਾ-ਦਾ ਮਤਲਬ-ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ- ਦੀ ਹੱਦ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ, ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਤੱਥ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਝਿਜਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਤਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਸਨੇ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਹੱਕਦਾਰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤੀ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਰੀਰਿਕ ਜਾਂ ਨਿਰਾਕਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸਰੀਰਿਕ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਲ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਨਿਯਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲਾ ਇੰਨਾ ਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਡੀਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਚੈਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

VOL. XII]

387

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਦਰਾਜ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਨਾਲ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕਵਿਟੀ ਕਦੇ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣਾ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਇਸ 'ਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਬਚੀ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣਾ ਜਾਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ। ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ

ਦਾਅਵਾ- ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1956 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ। 24 ਮਈ, 1957 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੋਗਤਾਹੀਣ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ ਦੀ ਡੀ.ਬੀ. ਨੇ 24 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਹਕੀਕਤ ਸਿੰਘ ਗੋਦਾਰਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ। ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ, 1951। ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਦਲੀਪ ਚੰਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਡੀ ਐਸ ਨੇਹਰਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਡੀ.ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.-ਪਿਛਲੇ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੱਲ ਸਿੰਘ 150 ਵਿੱਘੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਤੋਹਫੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੋਝ ਦੇ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਕਬਾ, 131 ਵਿੱਘੇ ਬਿਸਵਾ, ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। 5 ਵਿੱਘੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਲਾਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੋਝ ਦੇ ਸੀ। ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ ਮਰਦ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਥੇ ਦਾਨੀ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ 'ਤੇ। ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ

ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਈਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਾਨੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ ਨੇ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੇਮੀ। ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਹੁਣ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ, ਪਰ ਇੰਤਕਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ 5 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਇਆ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 19 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਵੀ 131 ਵਿੱਘੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਸੀ। 1983 ਬਿਕਰਮੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਖ਼ਰੀ ਮਰਦ-ਧਾਰਕ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ

ਇੱਕ ਸਬਟਰਫਿਊਜ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ

ਇੱਕ ਬਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਜੋ, ਤੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਅਰਜ਼ੀ 1999 ਬੀਕੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ ਬਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਆਏ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਹ ਤੀਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ 7,000 ਬਿ. ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਜੋ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ, ਉਹ ਬਚਾਓ-ਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਣਦਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ।

ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਚੌਥੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ) ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਜ਼ਰਵ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਉਠਾਈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ 1984 ਬਿਕਰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਤੱਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1983 ਤੋਂ ਬੀ.ਕੇ. ਜਦੋਂ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ।

12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਹ ਹੁਣ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਤੁਰੰਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਇਕੁਇਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ. ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ-

(1) ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ?

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ, ਕੀ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਤੱਥ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ

ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ

ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। . ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਬੋਰਡ, ਇਟਾਵਾ ਬਨਾਮ ਮੀਤ ਰਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। "ਮੁਦਈਆਂ" ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ 1 ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਚਾਰ ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਲਗਭਗ 1000 ਰੁਪਏ ਸੀ। 80 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਮੁਦਈ 2 ਉਸਦਾ ਪਟੇਦਾਰ ਹੈ। ਜੂਨ, 1926 ਵਿਚ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਮਿਊਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ 27 ਅਗਸਤ, 1926 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 30 ਟੀ.

ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ. ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ

ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਚੂਰਨ ਬੈਸੈਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਤਬ ਚੰਦਰ ਸੁਰਮਾ (2)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ

ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ

'ਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਹੀ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਾਰਾ ਬਾਂਕੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਲਛਮੀ ਸੇਵਕ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਰੂਪ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਮਸੁੰਦਰਮ ਚੇਟੀ ਬਨਾਮ ਵਾਦਿਵੇਲੂ ਪਿੱਲੈ (3) ਵੀ ਦੇਖੋ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ

[VOL. XII

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ 394

ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਜੋ ਉਹ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਹ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੇ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਾਲਾ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਥਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਹਰ ਵਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਚੌਥੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਹੀ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਝਿਜਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ,

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਇੰਨਾ ਲਾਪਰਵਾਹ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਤਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਹੱਕਦਾਰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤੀ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਰੀਰਿਕ ਜਾਂ ਅਧੂਰਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਲਮੰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 108 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

"ਕਬਜ਼ਾ, ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰਿਕ ਜਾਂ ਅਸ਼ੁੱਧ, ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਭਿਆਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

ਲੇਖਕ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਸਰੀਰਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ * ਪਰਦੇਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ *** ਅਨਿਯਮਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਸਰਤ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਹੈ।" *

ਅਗਲੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੁਟਨੋਟ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਬੌਡਰੀ-ਲੈਂਕੈਨਟੀਨੇਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

"ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਅਨੰਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ."

ਇਸ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣਾ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਚਾਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਤੂ ਕੇਵਲ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ GHT ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣਾ ਜਾਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨਾ। ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਕੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਵਿਗੜਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਲਾਸ ਅਸਲ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਲ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਇਸ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਨਿਯਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲਾ ਇੰਨਾ ਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ

ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਆ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਲਈ ਮਾਲਕ ਜੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਲਟ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਮੁਦਈ 1984 ਵਿੱਚ ਬੀ.ਕੇ. ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਘਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। 1999 ਵਿੱਚ ਬੀ.ਕੇ. ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ ਛੁਡਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 2000 ਵਿੱਚ ਬੀ.ਕੇ. ਮੁਦਈ ਖੁਦ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ Mst. ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਗਿਰਵਰ ਸਿੰਘ (1) ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤਰੁਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਭਵਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਰੱਖਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2). "ਵਿਪਰੀਤ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਜਾਂ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।" ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ।

ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਤਾਉਣ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੇ-ਜ਼ਮੀਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੁੜ ਡੀਮ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ

ਹਿੱਸਾ ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਰ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਪੱਤਾਥਿਲ ਚਬੂ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਪੱਤਾਥਿਲ ਅਕੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ। ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦਾ 15 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਨੰਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਹੁਣ, ਉਹ ਕਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1864 ਤੋਂ ਮੌਰਗੇਜ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਸੀਦ।

"ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਉਸਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਰਸੀਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣਾ. ਰੀਡੀਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੀਡੀਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸੱਠ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। "ਇਕੱਲੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ , ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗਾ।"

ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦੋਵਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੱਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਸਨ, ਦੀ ਮੌਤ 6-3-1979 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 131 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ 151 ਵਿੱਘੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤੋਹਫ਼ਾ. 9-8-1971 ਨੂੰ ਬਿ: ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ 122 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਏ। 6,000 ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਤੀ 9-8-1971 ਬਿ. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ 131 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 6,416 ਹੈ।

ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚੌਥੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹਨ, ਦਾਨੀ ਸ.

ਨੇ ਐਸਕੋਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੇਮੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਮਿ੍ਰਤਕ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 21-2-1983 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੇਮੀ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ, ਨੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਇੰਤਕਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਬੇ-ਬਾਜ਼ਾਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। 5 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 11 ਬਿਸਵੇ ਦਾ ਰਕਬਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 16-12-1983 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵ 131 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੱਦੀ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਮਾਲਕ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਫਿਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ, ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਜੋਂ, 14-11-2000 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਬੀ.ਕੇ. ਇਸ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਲਈ. ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1-12-2000 ਬਿ. ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਨੇ ਰਿਡਮਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ 7,000। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਲਿਆ, ਜੋ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਰਦ ਵਾਰਸ ਸੀ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 13-7-2001 ਬਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਆਫ ਮੋਰਟਗੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 31-2-2004 ਨੂੰ ਬੀ.ਕੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 131 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ, ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 6,416 ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਦਾਨੀ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਜਤਾਇਆ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨੀ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬੰਧਕ ਮੰਨਿਆ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ, ਮਿਤੀ 9-8-1971 ਬਿ. 122 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁੱਲ 131 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ। 6,416 ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਦੱਸਿਆ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦਾ, ਸਹੀ ਵਾਰਸ ਸੀ, ਜੋ ਸਫਲ- ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਡ, ਅਤੇ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ 1-12-2000 ਬਿ. ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

(1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

(2) ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ, ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਮਿਤੀ 1-12-2000 ਬਿ. ਇੱਕ ਗੁੱਜਰ ਤੋਂ ਸਿੰਘ। ਮਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਾਰਸ?

(3) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾ-ਜੋੜਨ ਦਾ ਨੁਕਸ ਹੈ?

(4) ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਬਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਏਰੀ, 1951, ਏ.ਡੀ. ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾਨੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਮੁੱਦਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁੱਦੇ ਨੰ: 3 ਅਤੇ 4 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ (1951 ਦਾ R.F.A. ਨੰ. 9) ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉੱਥੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਦਰਾਜ, ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਮੌਰਗੇਜਾਂ ਕੋਲ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਫੁਲ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ! ਬੈਂਚ:-

1. ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(2) ਕੀ ਰੀਡੈਮਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ?

ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸੈਕੰਡਮ ਇਲਗੋਟਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਉਹ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਈਸ਼ਾਨ ਚੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ਮਾ ਚੰਦਰ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵੈਸਟਬਰੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ :-

ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਰਝਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣ ਲਈ.. ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ..... ਉਹ ਇਹ ਨਿਯਮ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਆਧਾਰ, ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।" ਇਹ ਨਿਯਮ ਜੋ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਕੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ. ਟਰੋਜਨ ਐਂਡ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਮ. ਐਨ. ਐਨ. ਨਾਗੱਪਾ ਚੇਟੀਅਰ (2)। "ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ."

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ "ਸੈਕੰਡਮ ਦੋਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬਾਟਾ" ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੈਰਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ, ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਹੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੇਪੇਨ ਬਾਲਾ ਦੇਬੀ ਬਨਾਮ ਸੀਤੀ ਕਾਂਤਾ ਬੈਨਰਜੀ (1) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। . ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:

“ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲੀਲਾਬਤੀ ਮਿਸਰੇਨ ਬਨਾਮ ਬਿਸੂਨ ਚੋਬੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਾਬਕਾ - ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ।"

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ, ਕਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ-

ਲਿਸ਼ਡ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤ, ਅਤੇ ਫਿਰ, ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਰੋ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇਬੀ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਸ਼ਾਮ ਤੰਤੀ (1), ਮਾਰਕਬੀ ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 242 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: -

"ਕਬਜ਼ਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਪਰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਹੁਣ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।"

ਦੇਖੋ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਾਰਾਬੰਕੀ (1) ਲਛਮੀ ਸੇਵਕ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਰੂਪ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ, ਸਰ ਜਾਰਜ ਰੈਂਕਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਭੈਰੋਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਿਰ੍ਹਾ, ਕਿਸੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ "ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੈਰੋਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 12 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਦੀਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (3), ਅਤੇ ਐਲ, ਹੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਪਰੇਰੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (4),

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੂਰਨ ਵੈਸਾਖ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਤਬ ਸੀ ਚੰਦਰ ਸੁਰਮਾ (1) ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਮਿਰਸ ਪੱਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਿ ਉਸਨੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ' ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਇਟਾਵਾ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੇ ਹੋਰ (2)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

...ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੰਘਣ ਦੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਇੱਕ ਓਬਿਟਰ ਡਿਕਟਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ।

ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਸਲ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੀ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਲ. ਕਰਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਸਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ: -

“ਦਲੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾ ਕੇਸ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਆਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ”

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਏ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ, ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਨਾਨਾ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ-

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੈ

ਸਿਰਲੇਖ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਐਸ.ਸੀ. ਸੀਡ, ਨੂੰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਅਸਲ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ, ਨਿਵੇਕਲਾ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ, ਨਿਰੰਤਰ, ਅਟੁੱਟ, ਖੁੱਲ੍ਹਾ, ਬਦਨਾਮ, ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ, ਵੱਖਰਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਇੱਕ ਰੰਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ, ਜਾਂ, ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗਾਇਬ ਹਨ। ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅਟੁੱਟ ਸੀ, ਜਾਂ, ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ, ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ, ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜਾਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਸੀ। . ਮੁਦਾਲਾ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ, ਵਿਰੋਧੀ, ਦਿਸਣ ਵਾਲਾ, ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ, ਫਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿੱਟਾ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ, ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ, ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਅਤੇ

ਇਹ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਹੈ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ (ਅਨਿਮਸ ਸਿਬੀ ਹੈਬੇਂਡੀ) ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਨਾਲ। (ਐਨੀਮਸ ਅਲਟੇਰੀ ਗੈਰ-ਹਬੇਂਦੀ)।

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਦੇ ਬੇਦਖਲ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦਾ ਡਿਸਸੀਨ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਿਰੰਤਰ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਦੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਸਿਰਲੇਖ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ, ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ

ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਚਿਤ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਪੈ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੰਡਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਚਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਮੁੱਦੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਠੋਸ ਅਤੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, 1 ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉੱਤੇ, ਹੈਰਾਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੋਸਲਾ ਜੇ. ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਲਈ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਇਹ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਮਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 1971 ਬਿ. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਰੀਡੈਮਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਮਿਰਤਕ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੁਡਾਈ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਜਤਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਫਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1983 ਬਿਕਰਮੀ ਵਿੱਚ, ਇੰਤਕਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਸ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ Mst. ਖੇਮੀ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸਕੀਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਦਾਅਵੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ, 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਛੁਟਕਾਰਾ? ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਬਜ਼ਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸਥਾਪਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਹੀ ਵਾਰਸ, ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਾਅਵੇ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ, ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਧਾਰਕ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੋਰਟਗੇਜਰਸ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੋਰਗੇਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਟਰਮਿਨਸ ਏ ਕੋ ਜਾਂ ਟਰਮਿਨਸ ਐਂਡ ਕਿਊਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਲੇਹ ਬਨਾਮ ਜੈਕ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਮਵੈਲ ਐਲ.ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ

(1):-"ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇਣਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੀ ਹੱਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

ਇਸ ਨੂੰ? ਇੱਕ ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਖਲਾ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ; ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹੜਪਣਾ ਕਿੱਥੇ ਸੀ? ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਏ. ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਪੱਖ, ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਲਟ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਸ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਨਾ ਤਾਂ ਗਿਰਵੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ, ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਸਿਰਫ਼ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਇਸ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਧਿਕਤਮ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਕੰਟਰਾ ਨਾਨ ਵੈਲਨਟੇਮ ਐਗਰੇ ਨੱਲਾ ਕਰਿਟ ਪ੍ਰੇਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ-ਪ੍ਰੇਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਚਿੱਤੇ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ, ਕੀ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੌਰਗੋਜ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੇਲੰਗ ਜੇ., ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਵਾਲ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਟੀ ਉਸਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਅਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਨਬੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ।

ਤਰੁਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ- (1)

"ਵਿਪਰੀਤ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ- ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ।"

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ "ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ" ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਆਗਾਮੀ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਹੈ. ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਰਾਹੀਂ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ-

"ਜੇ ਕੁਝ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਹ ਖੁਦ ਇਹਨਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬੇਦਖਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੇ ਨੌਕਰ, ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੇਦਖਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਹੋਵੇ। ਉਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਬੇਦਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਹਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਸਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨੌਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਸੀ, ਡਿਗ 41, 2, 44, 2, 45, 46 (ਜਦੋਂ ਸਰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਚਰਾਗਾਹ, ਸਿਰਫ਼, ਸਿਰਫ਼, ਮਾਨਸਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ)।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਬੇਲੋੜਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਲੇ ਰੌਸਿਗਨੋਲ (ਮੁੰਨਾ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਾਮਿਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ) (1) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਸਰੀਰਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ? ਸਿਰਫ਼ ਕਾਗਜ਼ੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਜਾਂ 144 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗਿਰਵੀਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੋਰਟਗੈਗਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਰ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਹੋਰ-ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਭੋਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਉਹ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਰਗੇਜ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਕੌਣ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਰਗੇਗਰ ਦਾ ਹੱਕ ਉਦੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਖਰਾਜ-ਮਲ ਬਨਾਮ ਦਾਇਮ (2), ਐਮ. ਅਹਿਤਿਸ਼ਾਮ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਜਮਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ (3), ਸ਼ਿਆਮਲ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਅਸਗਰ ਹੁਸੈਨ

(1), ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਗੌਰੀ ਸ਼ੰਕਰ (2), ਪ੍ਰਯਾ ਸਖੀ ਦੇਵੀ ਵਿ. ਮਨਬੋਧ ਬੀਬੀ (3)। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜਗਤਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ. ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (4), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਬਜ਼ਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ, ਇਹ- ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਿੰਨ ਜਦੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ- ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਲਕਿ ਜੋ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੋਰਟਗੈਗਰ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ, ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਯੋਗ ਸੈਸ਼ਨ ਪਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ. ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਬੈਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ- ਇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 1891 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਨੇ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਚਰਿੱਤਰ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ। ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਦੋਨੋ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਕਿ ਏ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਸਲ ਬਣੇ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਕਦੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਰਿਹਾ। ਬੈਟੀ ਜੇ., ਤਰੁਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਪਰ ਇਹ ਪੱਟੀ ਲਾਚਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰੇ ਜਿੱਥੇ ਇਕੁਇਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਗਿਆਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ 1 ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕੁਇਟੀ ਖੁਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਆਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੰਗੇ ਦਾਅਵੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜੋ 'ਮੌਰਟਗੈਗਰ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਜਨਤਕ ਹੱਝਪਣ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਣਜਾਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ।"

ਸੈਂਡਰਸਨ ਸੀ.ਜੇ. ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿਅਾ ਸਾਖੀ ਦੇਬੀ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧ ਬੀਬੀ (1)- ਵਿੱਚ "ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, "ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। "ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ 1892 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ।"

ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪੱਤਾਥਿਲ ਚਥੂ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਪੱਤਾਥਿਲ ਅਕੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਕ

ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਖੋਸਲਾ ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ, ਅਤੇ ਕਾਨਹੂ ਲਾਲ ਬਨਾਮ, ਮਾਨਕੀ ਬੀਬੀ (1)

ਵਿਚ ਵੀ,

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਕੁਝ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਲਈ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਨੁਸਖੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਪੱਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲਾਭਕਾਰੀ ਮੌਰਗੇਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਮਾਲਕੀ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿੱਥੇ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸੰਪੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਿੰਸਾ (vi), ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ (ਕਲੈਮ), ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਪ੍ਰੀਕੈਰੀਓ ਐਬ, ਐਡਵਰਸਾਰਿਓ), ਨੁਸਖੇ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। , ਭਾਵੇਂ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਜਾਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੈ। ਮਾਲੀਆ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਵੇਖੋ ਸ਼ਾਹ ਨਿਵਾਜ਼ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਅਹਿਮਦ (2), ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ। ਅਲੀ ਅਸਗਰ ਹੁਸੈਨ (3), ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਗਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ (4)] ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 5 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ,

ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਕੁਝ ਬੇ-ਜ਼ਮੀਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਨਾਗੋਸ਼ਵਰ ਬਕਸ਼ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਮੈਕਮਿਲਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ। ਬੰਗਲ ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ (1)-"

ਹੁਣ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਖ਼ਿਤਾਬ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਕੋਲ ਮੈਕਸਿਮ ਟੈਂਟਮ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਪਟਮ ਕੁਆਂਟਮ ਪੋਸਸਮ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਅਧੀਨ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਡੈਮਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ- ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਰਮਾ

ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ